

Finat

NR 5/2019. STAN NA DZIEŃ 6 maja 2019 r.

BIULETYN PRAWNY

ZMIANY PRAWNE NA RYNKU FUNDUSZY

BIULETYN PRAWNY

I. Akty prawne dotyczące rynku Funduszy

1. Prawo krajowe

- 1.1. Ustawa z dnia 21 lutego 2019 r. o zmianie niektórych ustaw w związku z zapewnieniem stosowania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych);
- 1.2. Ustawa z dnia 4 kwietnia 2019 r. o zmianie ustawy o wymianie informacji podatkowych z innymi państwami oraz niektórych innych ustaw.

2. Projekty Ustaw/rozporządzeń

- 2.1. Projekt rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 19 kwietnia 2019 r. w sprawie sposobu, trybu oraz warunków prowadzenia działalności przez towarzystwa funduszy inwestycyjnych;
- 2.2. Projekt rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 kwietnia 2019 r. w sprawie sporządzania i przekazywania przez wybraną instytucję finansową informacji dotyczącej uczestnika pracowniczego planu kapitałowego, który złożył dyspozycję wypłaty transferowej;
- 2.3. Projekt rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2019 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie szczególnych zasad rachunkowości funduszy inwestycyjnych.

3. Komunikaty, wydarzenia i stanowiska organów nadzoru

- 3.1. Komunikat FIS Poland dotyczący RODO

II. Obszar zmian

1. Prawo krajowe. Nowe przepisy wchodzące w życie

1.1 Ustawa z dnia 21 lutego 2019 r. o zmianie niektórych ustaw w związku z zapewnieniem stosowania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych)

Data wejścia w życie: 04 maja 2019 r.

Źródło: <http://prawo.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WDU20190000730>

W ustawie o zmianie niektórych ustaw w związku z zapewnieniem stosowania RODO zawarto projekty zmian do szeregu ustaw, w celu zapewnienia stosowania RODO w obszarach takich jak: sektor bankowy ubezpieczeniowy, wymiar sprawiedliwości, sektor kultury, zdrowia, statystyka publiczna czy zasady przetwarzania danych osobowych pracowników przez pracodawców. Wprowadzone zmiany były wypracowywane wspólnie z właściwymi resortami.

Mając na uwadze treść RODO zmieniono przepisy w poniższych ustawach w niżej wymienionym zakresie:

1) Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe:

- określono ograniczenia w stosowaniu wybranych przepisów RODO - wyłączenie obowiązków administratora przewidzianych w art. 15 RODO, w zakresie w jakim jest to niezbędne do prawidłowej realizacji zadań dotyczących zapobiegania przestępstwom, zgodnie z art. 106d i art. 106a ustawy, oraz przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu (art. 106);
- umożliwiono podejmowanie decyzji w oparciu o zautomatyzowane przetwarzanie danych, w tym profilowanie, w procesie oceny zdolności kredytowej i analizy ryzyka kredytowego;
- umożliwiono przetwarzanie przez banki danych osobowych o kandydacie na członka zarządu lub rady nadzorczej, w zakresie, w jakim jest to konieczne do oceny spełnienia przez niego warunków.

2) Ustawa z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi

- określono ograniczenia w stosowaniu wybranych przepisów RODO – art. 15;
- określono podstawę prawną przetwarzania danych osobowych;
- dodano przepis umożliwiający przekazywanie informacji stanowiących tajemnicę zawodową Prezesowi Urzędu Ochrony Danych Osobowych;
- umożliwiono Komisji Nadzoru Finansowego przekazanie organowi nadzoru państwa trzeciego informacji dotyczących sprawy indywidualnie prowadzonej przez Komisję, jeśli

spełnione są odpowiednie warunki oraz wyrażenie zgody na dalsze przekazanie tych informacji organowi nadzoru innego państwa trzeciego.

3) **Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi**

- określono ograniczenia w stosowaniu wybranych przepisów RODO - wyłączenie obowiązków określonych w art. 15;
- dodano przepis umożliwiający przekazywanie informacji stanowiących tajemnicę zawodową Prezesowi Urzędu Ochrony Danych Osobowych.

4) **Ustawa z dnia 21 lipca 2006 r. o nadzorze nad rynkiem finansowym**

- dodano przepis umożliwiający KNF przetwarzanie danych, o których mowa w art. 9 ust. 1 RODO, o ile zostały jej dobrowolnie przekazane przez osobę, której dane te dotyczą lub przez podmiot, który w sposób uprawniony dysponuje tymi danymi;
- określono maksymalny okres przetwarzania danych;
- wskazano, iż wystąpienie z żądaniem, o którym mowa w art. 18 ust. 1 RODO, nie wpływa na przebieg i wynik postępowań, innych czynności nadzorczych, a także na korzystanie z innych uprawnień, które przysługują Komisji.

5) **Ustawa z dnia 19 sierpnia 2011 r. o usługach płatniczych**

- określono podstawę prawną przetwarzania danych osobowych;
- określono zakres dozwolonego przetwarzania danych.

6) **Ustawa z dnia 9 października 2015 r. o wykonywaniu Umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Stanów Zjednoczonych Ameryki w sprawie poprawy wypełniania międzynarodowych obowiązków podatkowych oraz wdrożenia ustawodawstwa FATCA**

- sprecyzowano środki techniczne i organizacyjne służące zabezpieczeniu danych.

1.2 **Ustawa z dnia 4 kwietnia 2019 r. o zmianie ustawy o wymianie informacji podatkowych z innymi państwami oraz niektórych innych ustaw**

Data wejścia w życie: 30 kwietnia 2019 r.

Źródło: <http://prawo.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WDU20190000694>

Ustawa przewiduje zmiany ustawy o wymianie informacji podatkowych z innymi państwami, ustawy o wykonywaniu Umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Stanów Zjednoczonych Ameryki w sprawie poprawy wypełniania międzynarodowych obowiązków podatkowych oraz wdrożenia ustawodawstwa FATCA oraz ustawy kodeks karny skarbowy.

W zakresie automatycznej wymiany informacji o rachunkach raportowanych nowelizacja ma w uspołnić oraz uzupełnić definicje pod kątem ich zgodności z Dyrektywą Rady 2014/107/UE z dnia

9 grudnia 2014 r. zmieniającą dyrektywę 2011/16/UE w zakresie obowiązkowej automatycznej wymiany informacji w dziedzinie opodatkowania. Ponadto ustawa wprowadza wymóg dodatkowej weryfikacji rachunków finansowych otwartych w okresie między dniem 1 stycznia 2016 r. a dniem 30 kwietnia 2017 r. w zakresie w jakim nie zostało to zrobione zgodnie z Dyrektywą oraz standardem automatycznej wymiany informacji opracowanym przez OECD. Ustawodawca wprowadza również regulacje dotyczące trustów, które nie zostały uwzględnione w pierwotnej wersji ustawy – i tutaj odwołuje się do definicji trustów z ustawy o AML.

Zgodnie z wprowadzanymi zmianami raportujące instytucje finansowe zobowiązane będą wystąpić do swoich klientów (posiadaczy rachunków) z żądaniem złożenia oświadczenia o rezydencji podatkowej, zawierającego dane o rezydencji podatkowej na dzień otwarcia rachunku. W celu uzyskania takiego oświadczenia instytucje finansowe są zobowiązane, podjąć kontakt z posiadaczem rachunku (m.in. na piśmie, telefonicznie, osobiście lub drogą elektroniczną).

Raportujące instytucje finansowe w terminie do dnia 30 marca 2020 r. zobowiązane będą dokonać raportowania:

- rachunków zidentyfikowanych w oparciu o oświadczenie o rezydencji;
- rachunków niezidentyfikowanych w oparciu o takie oświadczenie (sposób raportowania oraz jego zakres przekazywanych informacji będzie analogiczny do przewidzianego obecnie w stosunku do rachunków nieudokumentowanych).

Ustawodawca wprowadził również obowiązek ponownej identyfikacji rachunków w przypadku, gdy ta została uprzednio dokonana na podstawie obecnie obowiązujących przepisów art. 50 ust. 2 ustawy i jednocześnie przy tej identyfikacji instytucja finansowa nie uwzględniła przesłanki rezydencji podatkowej posiadacza rachunku. W sytuacji, gdy raportująca instytucja finansowa faktycznie dokonywała wyszukania elektronicznego z uwzględnieniem kryterium rezydencji podatkowej posiadacza rachunku lub potwierdziła rezydencję podatkową posiadacza rachunku nie będzie zobowiązana takiego wyszukania dokonać ponownie.

W nowym brzmieniu art. 43 ust. 1 proponuje się wprowadzenie przepisu wymagającego składania oświadczeń o rezydencji podatkowej pod rygorem odpowiedzialności karnej za podanie danych niezgodnych ze stanem faktycznym, wskazując, że oświadczenia te winny zostać opatrzone klauzulą o następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.”

2. Projekty ustaw/rozporządzeń.

2.1 Projekt rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 19 kwietnia 2019 r. w sprawie sposobu, trybu oraz warunków prowadzenia działalności przez towarzystwa funduszy inwestycyjnych

Status: W trakcie konsultacji publicznych – 29 kwietnia 2019 r.

Przedstawiony projekt rozporządzenia ma zastąpić obecnie obowiązujące Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 20 lipca 2017 r. w sprawie sposobu, trybu oraz warunków prowadzenia działalności przez towarzystwa funduszy inwestycyjnych.

Przed wszystkim ustawodawca proponuje wprowadzenie zakazu łączenia stanowisk inspektora nadzoru, audytora wewnętrznego oraz zarządzającego ryzykiem z zasiadaniem w zarządzie TFI. Wprowadza się również dodatkowe wymagania związane z kwalifikacjami wcześniej wspomnianych stanowisk. Proponuje się również przyznanie inspektorowi nadzoru kompetencji do kontroli działalności podmiotów, którym powierzono realizację wybranych czynności na podstawie umów z art. 45a ust. 1 Ustawa o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi.

W projekcie rozporządzenia proponuje się również wprowadzenie wymogu dokonywania okresowych przeglądów jednostek uczestnictwa. Ustawodawca proponuje aby okresowy przegląd jednostek uczestnictwa odbywał się na podstawie wdrożonej w TFI procedury oraz aby analiza obejmowała swoim zakresem czy jednostki uczestnictwa pozostają spójne z potrzebami, cechami i celami grupy dla jakiej są przeznaczone, czy są zbywane w grupie docelowej oraz czy są zbywane zgodnie z potrzebami, cechami oraz celami grupy docelowej.

Ponadto ustawodawca proponuje również wprowadzenie nowych obowiązków na Radę Nadzorczą. Nowe obowiązki dotyczyły by monitoring zmian oraz dokonywanie okresowych przeglądów pośredniczenia przez towarzystwo w zbywaniu i odkupywaniu jednostek uczestnictwa funduszy inwestycyjnych otwartych lub specjalistycznych funduszy inwestycyjnych otwartych zarządzanych przez towarzystwo, w celu wykrycia ryzyka niewywiązania się przez TFI z obowiązków przewidzianych w rozporządzeniu.

Ustawa z dnia 1 marca 2018 r. o zmianie ustawy o obrocie instrumentami finansowymi oraz niektórych innych ustaw, która dokonała zmian w art. 48a ustawy o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi polegających na uchyleniu pkt 6, zmiany brzmienia pkt 7 oraz dodania pkt 9-12, a także nowego brzmienia części wspólnej. Szczególną uwagą zatem objęła kwestie związane z zapewnieniem aby osoby świadczące w imieniu podmiotu usługi maklerskie oraz przekazujące informacje o tych usługach posiadały odpowiednią wiedzę i kompetencję, co służyć ma poprawie jakości świadczonych usług oraz informacji przekazywanych klientom. Stąd też w projekcie rozporządzenia określone zostały:

- szczegółowe kryteria w zakresie spełniania przez osoby przekazujące klientom lub potencjalnym klientom informacji o usługach maklerskich oraz instrumentach finansowych będących ich przedmiotem oraz wykonujące czynności doradztwa inwestycyjnego, wymogów posiadania odpowiedniej wiedzy i kompetencji,
- tryb i warunki postępowania przy dokonywaniu oceny oraz weryfikacji spełniania przez osoby, o których mowa w pkt 1, wymogów w zakresie posiadania odpowiedniej wiedzy i kompetencji oraz tryb i warunki postępowania w zakresie utrzymywania i doskonalenia wiedzy i kompetencji tych osób oraz zatrudnianych przez towarzystwo maklerów i doradców inwestycyjnych,
- szczegółowe kryteria w zakresie spełniania przez osoby świadczące na rzecz towarzystwa pracę w zakresie usług maklerskich, wymogów posiadania odpowiedniej wiedzy, kompetencji i doświadczenia,

- tryb i warunki postępowania przy dokonywaniu oceny oraz weryfikacji spełniania przez osoby, o których mowa w pkt 3, wymogów w zakresie posiadania odpowiedniej wiedzy, kompetencji i doświadczenia oraz tryb i warunki postępowania w zakresie utrzymywania i doskonalenia wiedzy i kompetencji tych osób.

W uzasadnieniu do projektu rozporządzenia podkreślono, że rozwiązania przyjęte w powyższym zakresie wzorowane są na tych przyjętych w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 29 maja 2018 r. w sprawie szczegółowych warunków technicznych i organizacyjnych dla firm inwestycyjnych, banków, o których mowa w art. 70 ust. 2 ustawy o obrocie instrumentami finansowymi, i banków powierniczych.

Źródło: <https://legislacja.rcl.gov.pl/projekt/12321213/katalog/12571053#12571053>

2.2 Projekt rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 kwietnia 2019 r. w sprawie sporządzania i przekazywania przez wybraną instytucję finansową informacji dotyczącej uczestnika pracowniczego planu kapitałowego, który złożył dyspozycję wypłaty transferowej

Status: W trakcie konsultacji publicznych – 26 kwietnia 2019 r.

Projektowane rozporządzenie określa sposób sporządzania informacji, dotyczącej uczestnika pracowniczego planu kapitałowego, z którego rachunku PPK ma zostać dokonana wypłata transferowa oraz tryb jej przekazania i wzór.

Zgodnie z ustawą wypłata transferowa środków zgromadzonych w ramach PPK oznacza przekazanie tych środków na warunkach określonych w ustawie odpowiednio z jednego rachunku PPK na inny rachunek PPK, na rachunek byłego małżonka uczestnika PPK (w razie podziału środków w przypadku rozwodu lub unieważnienia małżeństwa), na rachunek PPK, IKE lub PPE małżonka zmarłego uczestnika PPK lub osoby uprawnionej (w razie podziału środków w przypadku śmierci uczestnika PPK), na rachunek terminowej lokaty oszczędnościowej uczestnika PPK, rachunek lokaty terminowej uczestnika PPK prowadzony w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej lub do zakładu ubezpieczeń na życie. Przed dokonaniem wypłaty transferowej wybrana instytucja finansowa będzie sporządzać informację w formie elektronicznej pozwalającej jej na utrwalenie na trwałym nośniku dotyczącą uczestnika, który złożył dyspozycję wypłaty transferowej.

Źródło: <https://legislacja.rcl.gov.pl/docs//502/12321468/12581896/12581897/dokument388778.pdf>

2.3 Projekt rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2019 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczególnych zasad rachunkowości funduszy inwestycyjnych.

Status: w trakcie uzgodnień – 24 kwietnia 2019 r.

Zgodnie z projektem rozporządzenia Ministerstwo Finansów proponuje następujące zmiany:

- Wprowadzenia podejścia do wyceny instrumentów z wykorzystaniem wartości godziwej, tj. zgodnym z przyjętym w Międzynarodowych Standardach Rachunkowości (MSR/MSSF).
- Podkreślenia istoty wartości godziwej przy wycenie aktywów finansowych.
- Określenie wartości godziwej w pierwszej kolejności jako wartości rynkowej. W sytuacji braku ceny rynkowej, wartość godziwa szacowana jest modelem opartym o parametry rynkowe obserwowalne bezpośrednio i pośrednio, tj. uwzględniającym np. ceny obligacji tego samego emitenta, emitentów z tej samej branży, tego samego rynku, wysokości stop procentowych przy ustalaniu stopy dyskontowania przyszłych przepływów z wycenianego instrumentu. W wyjątkowych przypadkach - i pod rygorem dodatkowych ujawnień - dopuszczalna jest wycena w oparciu o model oparty o dane nieobserwowalne.
- W każdym przypadku model wyceny instrumentu ma być uzgadniany z depozytariuszem.
- Ograniczenia zastosowania metody wyceny według skorygowanej ceny nabycia z wykorzystaniem efektywnej stopy procentowej do instrumentów o terminie zapadalności krótszym niż 92 dni (lokaty bankowe, transakcje repo /buy-sell back, certyfikaty depozytowe etc.). Tym samym jakikolwiek instrument o terminie zapadalności dłuższym niż 3 miesiące (okres rozliczeniowy kuponów nie gra roli), powinien być wyceniany do wartości rynkowej lub z wykorzystaniem modelu opartego o parametry rynkowe.

Źródło:

<https://legislacja.rcl.gov.pl/docs//502/12320854/12568124/12568125/dokument380043.pdf>

3 Komunikaty, wydarzenia i stanowiska organów nadzoru

3.1 Komunikat FIS Poland dotyczący RODO

W dniu 23 kwietnia 2018 r. na stronie FIS Poland pojawiło się krótkie omówienie nowelizacji ustawy z dnia 21 lutego 2019 r. o zmianie niektórych ustaw w związku z zapewnieniem stosowania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych; „RODO”).

W komunikacie FIS omawia zmiany wynikające z nowelizacji i ich znaczenie dla rynku kapitałowego, w szczególności podmiotów objętych regulacją ustawy o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi.

Źródło: https://fispoland.com/2019/04/23/rodo-wciaz-aktualne/?utm_source=getresponse&utm_medium=email&utm_campaign=fispoland&utm_content=Zobacz+nowe+publikacje+FIS

Kontakt

Jeżeli nie chcą Państwo otrzymywać tego typu korespondencji w przyszłości, prosimy o przekazanie takiej informacji na adres dsm@finat.pl
